

Депутат таклиф киритади

Тадбиркорлар

Уларни ўқитиш ва тайёрлашга бугун катта эҳтиёж сезилмоқда

Иқтисодий эркинлаштириш кўп уқладликнинг шаклланиши билан боғлиқ жараён экани ҳеч кимга сир эмас. Жаҳон таърибидан шу нарса маълумки, кўп мулкчилик тизимида хусусий тадбиркорлик етакчи ўрни эгаллайди. Мамлакатимизда аниқ пайтда янги ички маҳсулотнинг турдан бу турга қисми хусусий сектор улushiга тўғри келаяпти. Вақт ўтгани сайин унинг микдори янада ортиб боради.

Хусусий тадбиркорлик келажакда мамлакат иқтисодийнинг асосий негизини ташкил қилади. Ана шунда тадбиркорлик йўналишига эга бўлган мутахассисларга жамиятда катта эҳтиёж пайдо бўлади. Бундай зарурят аслида ҳозир ҳам мавжуд. Келажакда эса бундан-да ортиб бориши табиий.

Мамлакатимизда хусусий тадбиркорликни ривожлантиришнинг қонуний асослари яратилган. Парламентимиз томонидан бир қанча қонунлар ва бошқа меъриий ҳужжатлар қабул қилинган. Аммо хусусий тадбиркорликни ривожлантиришнинг назарий ва методологик жиҳатлари ҳали чуқур ўрганилмаган, илмий асослари яратилмаган. Бизнинг фикримизча, барча даража ва турдаги ўқув тизимига боланинг ёшани инобатга олган ҳолда, тадбиркорлик соҳаси бўйича алоҳида ўқув йўналишини киритиш лозим. У агар унда уч хусусият, яъни кичик тадбиркорлар, бака-

лав ва магистр даражаси тадбиркорлар тайёрлаш кўзда тутилса, аниқ мўлдоо бўлади. Кичик тадбиркорлар асосан касб-унар коллежлари ва бизнес мактабларида тайёрланади. Улар оила тадбиркори, деҳқон ҳўжалиги раҳбари, яқка тартибда фаолият кўрсатувчи фермер деб аталган кичик тадбиркорлардан иборат бўлиши мумкин.

Бакалавр даражасини олганлар сирасига ишбилармонликнинг назарий ва амалий жиҳатларини ўрганган, кичик, ўрта ҳамда йирик тадбиркорлик субъектларини бошқара оладиган тадбиркорлар киритилди. Магистр даражасидаги тадбиркорлар эса бизнеснинг турли соҳалари бўйича ихтисослашган бўлади, унинг назарийси ва амалиётини тўлиқ ўрганади. Улардан тадбиркорликка оид кадрларни тайёрлаш, илмий-тадқиқот ишларини олиб бориш, худудий ва мамлакат миқёсидаги тадбиркорлик бирлашмаларини бошқариш ҳамда бошқа бир қанча йўналишларда фойдаланиши мумкин.

Қузатувчиларнинг фикрича, аниқ пайтда жуда кўп тадбиркорларнинг банкротга унраётганига улардаги билим ва тажрибанинг етишмаслиги сабаб бўлмоқда.

Бизнингча, тадбиркорлик бўйича олий маълумотли мутахассис тайёрлаш учун старти моддий-техник ва илмий-педагогик кадрларга эга бўлган олий ўқув юртилари

мамлакатимизда шаклланди. Улардан бири Самарқанд кооператив институтидир. Лекин ҳозирги пайтда бу институтнинг номи у тайёрлаётган ихтисосликларга, яъни уларнинг мазмунига тўлиқ мос келмайди. Шу тўғрисида Самарқанд кооператив институтини Тадбиркорлик ва ҳуқуқ университетига айлантириш мақсадга мувофиқдир. Чунки тадбиркорлар нафақат ўз фаолиятини юритиш, уни ташкил этиш ва бошқариш билан шуғулланишлари, балки фаолиятлари давомида юзлаб иқтисодий соҳадаги қонунлар ва бошқа ҳужжатлардан фойдаланишларида тўғри келади. Иқтисодий соҳадаги қонунларни билиш ва уларни тўғри қўллаш, аввало, фуқаролик жамиятини шакллантиришнинг асосий воситаларидан биридир. Иккинчидан, тадбиркорлик субъектларининг ўз ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя этиши учун амалий қадам қўйилади. Учинчидан, мамлакатимизда иқтисодчи-ҳуқуқшунос ихтисослиги бўйича кадрлар тайёрланади. Ва бу ўз навбатида тадбиркорлик субъектларига ҳуқуқий хизмат кўрсатишда мавжуд муаммоларни ҳал этишга кўмак беради. Энг муҳими, жамиятни тадбиркор мутахассисларга бўлган ва бўладиган эҳтиёжини қондириш учун замин ҳозирлаймиш.

Жамол ИСРОИЛОВ, Оқдот туманидаги 22-мактаб директори, Олий Мажлис депутати.

«Ўқурилуш материаллари» акциядорлик компаниясига қарашли Поп туманидаги «Ўзбекистон ўрмалари томирлик ашёлари комбинати» очик турдаги акциядорлик жамиятида бугунги кунда олти турдаги рибероид-томёрлик жиҳозлари ишлаб чиқаришмоқда. Корхона нафақат республикамизга, шунингдек, қўшни Қирғизистон, Қозғоғистон, Туркменистон давлатларига ҳам маҳсулот етказиб берапти.

Маҳсулотлар — хорижга

— Яқинда корхонамиз қўшида Ўзбекистон-Россия қўшма корхонасига асос солинди. Хомашё масалалари ҳал бўлса, енгил автомобиллар ва қишлоқ ҳўжалик техникалари учун шиналар ишлаб чиқаришни бошлаймиз, — дейди акциядорлик жамияти бошқаруви раиси О.Мақсудов.

Корхона раҳбарининг таъкидлашича, акциядорлик жамиятида жорий йилнинг ўтган ойлари мобайнида 1 миллиард 972 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилиди. Бу ўтган йилдан 119,6 фоиз ўсишга эришилди демакдир.

Корхона маҳсулотларининг арзон ва сифатлигини унинг харидорлари қўяйишида асосий омил бўляпти. Аниқ пайтда корхонада 1800 нафар ишчи-хизматчи ишлаётди. Уларнинг ўртача ойлик иш ҳақлари 14-16 минг сўмни ташкил этипти.

«Туркестон-пресс».

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ СУДИДА

Ўзбекистон Республикаси Олий судида брифинг бўлиб ўтди. Олий суд пленумлари қарорлари ижросини таъминлаш, суд-ҳуқуқ тизимида амалга ошириладиган ислохотлар, янгилик ва ўзгаришлар мазмуни-моҳиятини кенг оммага етказишга бағишланган мазкур учрашувда маҳаллий ва чет эл оммавий ахборот воситалари вакиллари қатнашди.

Олий суд раисининг ўринбосари Б.Жамолтов учрашувни очар экан, мамлакатимиз мустақилликка эришган дастлабки йилларида қўшма давлат суд-ҳуқуқ соҳасининг ислохот қилиш бўйича давлат даражасида дастур ишлаб чиқилиб, Олий Мажлис Кенгашида тасдиқланган, ҳозирда ана шу ҳужжат асосида суд ислохоти

босқичма-босқич амалга ошириладигани таъкидлади. Брифингда жиноят учун жазо чорасини тайинлаш борада суд амалиётида вужудга келган айрим масалалар ҳамда фуқаролик ва жиноят ишларини апелляция, кассация ва назорат тартибда қўриш амалиёти, шунингдек, фуқаролик судларининг ташкил этилиши ва фуқаролик ишларига оид пленум қарорлари ҳақидаги масалаларга эътибор қаратилди. Таъкидлангандай, Президентимизнинг «Ўзбекистон Республикасининг суд тизимини такомиллаштириш тўғрисида»ги Фармони асосида судларнинг ихтисослашуви суд тизимининг демократик асосда ислохот қилиш, суд ишларининг адолатли ва ўз вақтида қўри-

«Галла — 2001»

донни қайта ишлаш ва нон ишлаб чиқариш корхоналарига замон талабларига жавоб берадиган асбоб-ускуналар ҳам келтирилди. Натияжада нон ва

«Давлат» фермер ҳўжалиги даладарига бўлди. Денгизлик шовулда турган галлазорни қўриб, одамнинг ҳаваси келди. Катта пайкалда «Кейс» шитоб билан ишламоқда. Комбайн пайкалининг биз турган томонига келганда, унинг ҳайдовчиси билан сўбатлашдик. Тоир Абдиров деб ўзини таништирган комбайнчи Қорақалпоғистон Республикасининг Қораўзақ туманидан хашарга келган экан.

— Барча шарт-шароит эгал, — дейди у. — Шерингм Бойтемир Муфтуллаев билан бирга комбайннинг бир дақиқа бекор туришига йўл қўймаймиз. Ҳозиргача 400 гектар майдондаги галлани ўрдиқ. Банк ҳодимларига раҳмат. Иш ҳақини вақтида олиб турибмиз.

— Комбайн шу бугун ишга тушганди, — дейди фермер ҳўжалиги раҳбари Фарход Эркаев. — Ҳосил қўрилган мамулимиз. Мана, бир неча соатдан кейин 2 миллион галла майдонимизни ўриб бўлишди. Ҳар бир гектар майдонда 45 центнердан дон олинмоқда. Шартомондан ортиги ўзимизда қолади. Бизнес режага қўра, 2 миллион сўмдан ортик соф фойда олишни режалаштирганимиз.

Фермернинг галла ва пахта даладари ёнма-ён жойлашган. Пахта майдони 26 гектарни ташкил қилади. Фермер ҳўжалиги жорий йилнинг бошида ташкил этилганга қарамастан, иш яхши йўлга қўйилгани шундоқ билиниб турибди. Биз сўбатлашганимиз билан хайрлашиб, даладан қайтаётганимизда, соат миллрати кечки 18 дан ошган, қўшининг тафти бироқ пасайган эди. Яъни, деҳқон учун аниқ иш қизган пайт бошланганди. Комбайнларнинг гурулаши, галла ортан юк машиналарнинг овози эса атрофда ҳўмронлик қилар, бу ҳам ўрм-йўғим мавсумининг қизгин паллага кирганлигидан далолат беради.

Вилоят иқтисодиётида «Галлабанк»нинг алоҳида ўрни бор. У нафақат галлачилик тармоғига, балки халқ ҳўжалигининг барча соҳаларига сифатли молиявий хизмат кўрсатиб келмоқда. Шу боис мижозлар сонини ҳам йилдан-йилга ўсиб бораёпти.

Масалан, ўтган йилнинг ўзига уларнинг сони 110 тага кўпайди. Берилган кредитлар ҳажми жорий йилнинг 25 нумига қадар 1272 млн. сўмни ташкил этди. Ўтган йили эса кредит қўйималари 1065540,8 млн сўмдан иборат эди. Айниқса, ўрта ва кичик бизнесни ривожлантиришга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Булар мазкур йўналишда иш олиб бораётган мижозларга 80028,5 млн сўм микдорда кредит ажратилди. 2000 йилда банк фойдасининг 25 фоиздан ташкил қилган топган имтиёзли кредитлар ҳаммаси ҳам тузилган эди. Ўтган даврда мазкур жамғарма томонидан тадбиркорларга 37 миллион сўм микдорда кредит берилди.

Хулоса қилиб, шунини айтиш мумкинки, «Галлабанк»нинг виллоят филиали нудузи йил сайин ортиб бормоқда. Буни мижозлар ҳам таъкидлашмоқда.

Хосил ҚАРИМОВ, «Халқ сўзи» мухбири. СУРАТДА: Илёс Омонов ва «Жўрлардон» фермер ҳўжалиги аъзоси Музаффар Сулаймонов галлазорда; дон қабул қилиш пунктида иш қизгин.

Ҳосил чўғи рағбатга боғлиқ

Сирдарё виллояти галлазорларида бугун ўрм-йўғим ажиди. Техника, иш кучи деҳқоннинг пешона тери эвазига етиштирилган ҳосилни нес-нобуд қилмасдан йиғиштириб олишга жалб этилган. Йўлларда галла ортан юк машиналарини, қабул пунктларида тоғдек уюлиб турган дон хирмонларини қўриб, қўзғиниз қўзғинади. Олий деҳқондан тортиб туман раҳбаригача — барчанинг фикр-хаёли мавсумни қисқа фурсатда яқунлаш.

— Жорий йил сирдарёлик деҳқонлар учун жиҳдий бурилиш йили бўлди, — дейишмоқда виллоят аҳли. Туманларда галла тайёрлаш бўйича бу йилги маълумотнома ўтган йилгис билан солиштирилганда, бу яққол кўзга ташланади. Айни пайтда йиллик режанинг 90 фоиздан ортик микдорда ҳосил тайёрланган бўлса, ўтган йили шу вақтда бу кўрсаткич 50 фоизга ҳам етмаган эди. Ҳар кун йиллик режанинг 2-2,5 фоизи микдорда дон тайёрланиб, давлат қабул пунктларига топширилмоқда. Сирдарё тумани деҳқонлари эса давлатга галла сотиш топширигини бажарганини тўғрисида галлаба ҳўжалигига имзо чекдилар.

Туман галлакорлари 19700 тонна донни қабул пунктларига етказиб бериб, шартомна топширигини ортиги билан уладдилар. Бундай муваффақиятга эришишнинг омилли етиштирилётган ҳосил учун ўз вақтида аван маблағларининг тарқатилганлиги, ўрм-йўғим пайтида комбайнчилар, транспорт ҳайдовчилари ва мавсумнинг бошқа қатнашчиларига ҳар беш кунда иш ҳақи бериб борилганлигидир. Олдиндан

аванс тариқасида 418022,5 млн сўм ажратилган эди. Мавсум шитроқчилирига эса ана бир неча ўн миллион сўм тарқатилди.

Манфаатдорлик муваффақиятни таъминламоқда

Сирдарё виллоятида жорий йилда 89 минг гектар майдонда галла ўстирилди. Тўғриси, бу йил мўл ҳосил етиштиришнинг аниқ кам бўлганлиги, сув танқислиги деҳқон учун мураккаб вазиятни юзага келтирди. Лекин галлакорларнинг бор тажрибаларини ишга солиб, омилкорлик билан иш юритганлиги ўз самарасини берди. Парваршиш агротехника қондалари асосида олиб борилиб, сувдан ниҳоятда тежаб-тергаб фойдаланилди.

Бу йил сирдарёликлар шартомна асосида давлатга 185300 тонна галла топширилари керак. Шартомна топширининг уладлаётган ҳўжаликлари сони эса кун сайин кўпайиб бормоқда. Шу кунга 25 дан ортик ширкат, 510 дан зиёд фермер ҳўжаликлари режани бажариб, галлаба ҳўжалигига имзо чекдилар. Бойвот тумани галлакорлари давлатга 24550 тонна дон сотиб, маррани эгаллаган бўлса, Сайхунбодлик деҳқонлар ҳам кунлик ўсишда юқори натижаларга эришиб,

ДЕҲҚОН МАДАДКОРИ

Ҳозирги кунда банк томонидан галла топшираётган ҳўжаликлар билан тўла ҳисоб-китоб қилиш ишлари ҳам бошлаб юборилган. Уларга ҳўқуқматимиз томонидан белгиланган нархларда ҳақ тўланмоқда. Сирдарё туманидаги «Малик», «Ҳақиқат», Оқунобоев номи, С.Раҳимов номи, «Шоликор», Сайхунбод туманидаги Қ.Султонов номи, Т.Ғуломов номи, «Шўрўзақ», Бойвот туманидаги Усмонов Юсупов номи, «Фарход», Оқолтин туманидаги

нон маҳсулотларининг сифати аяшланди. 1994—2000 йилларда берилган кредит ҳисобига Хоусов, Сайхунбод, Сирдарё туманларида янги иссеқ нон корхоналари ишга туширилди. Ўтган йили эса Сайхунбод туманида 32 ишчи ўрнига эга бўлган уруғчилик цехи қўрилиб, у ердан виллоятдаги ҳўжаликларга уруғ етказиб берила бошланди.

Шунингдек, банк кредитлари галла етиштиришнинг ривожлантиришга ҳам ажратилмоқда. «Жўрлардон» фермер ҳўжалигига жорий йилда 5,8 миллион сўм кредит берилди. Бу маблағга ериш шугтор қилдиган ва экинларга ишлов берадиган трактор бутун ускуналари билан бирга сотиб олинди. Фермер эса давлатга галла сотиш режасини аллаҳқон бажарди.

Банкнинг виллоят филиали иқтисодиётнинг турли соҳаларида фаолият кўрсатган мижозларга ҳам кредит бериб, улар иқтисодиётини мустаҳкамлашга ўз ҳиссасини қўшмоқда. Хоусован, Сайхунбод туманидаги Янгибод қишлоғида истиқомат қилувчи тадбиркор Фармон Мирзаев икки йил мuddатта бир миллион сўм кредит олиб, ун тегиримон ва нон ёпиш ускунаси сотиб олди. Ҳозир Мирзаев бир кунда 450-500 килограмм бўлгойни қайта ишлаб, нон ҳолида аҳолига сотмоқда. Тадбиркор ўз фаолиятини бошлаган ўтган бир йил ичда 650 минг сўм соф фойда олди. Шу билан бирга, уч киши доимий иш билан таъминланди.

Гулистон шаҳри, Усмонов Юсупов кўчасидаги 24-уйда яшовчи Иброҳим Асқаров жорий йилнинг феврал ойида банкдан қурилиш материаллари ишлаб чиқариш учун бир миллион сўм кредит олди. Айни пайтда тадбиркорлар кунига 400 тагача бетонди гишт ишлаб чиқаришмоқда. Асқаров ўтган вақт мобайнида 20 минг дона маҳсулотини аҳолига сотди. Шунингдек, у 200 минг сўм даромад олди. Гулистонлик Сайёра Примова ҳам ўтган йилнинг декабр ойида паррандачиликни ривожлантириш учун 1 миллион сўм кредит олган эди. Бу маблағ ҳисобига ҳозиргача 1 миллион сўмлик тухум ва парhez гишти ишлаб чиқарилди. Икки киши доимий иш эгаси бўлди. Бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин.

Фермерлар — иқтисодиёт таянчи

Банкнинг виллоят филиали бошқарувчиси Илёс Омонов билан Оқолтин туманидаги Усмонов Носир номи ширкат ҳўжалиги худудига жойлаш-

Қандолатчилар шухрати

Қува туманидаги «Ал-Азиз» хусусий ишлаб чиқариш корхонасида тайёрланаётган қандолат маҳсулотлари нафақат Фарғонада, балки мамлакатимизнинг жанубий виллоятларида ҳам ўз харидорларини топти. Бундан икки йил илери Миллий банкнинг туман бўлимидан олинган 5 миллион сўм кредит ҳисобига ташландиқ чойхона ўрнида фаолият бошлаган ушбу қандолатчилик корхонаси бугун бошқа турдоқ корхоналар билан бемалол рақобатлашмоқда.

Бир кеча-кундузда 8 тонна маҳсулот ишлаб чиқариш қувватига эга бўлган хусусий корхонасида уч хил печенё ва икки турдаги макарон ҳам тайёрланмоқда. СУРАТДА: ишчи ШОҲИДА Йўлдошева ўз меҳнати маҳсулидан мамнун.

Шухрат ОЛИМОВ (ЎЗА) олган сурат.

Ислохотнинг устувор йўналишлари

Кичик бизнес ривожидида банкнинг роли

Мустақиллик йилларида мамлакатимизда кичик ва ўрта бизнес, хусусий тадбиркорликни ривожлантириш устувор вазифалардан бири этиб белгиланди. Нима учун? Шунинг учунки, бундай ҳўжалик юритувчи субъектлар иқтисодиётимизнинг асоси ҳисобланиб, улар бирталай афзалликларга эга. Аввало, кўп маблағ ва ишчи кучи сарфламасдан, қисқа мuddатда, хоҳлаган жойда ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш мумкин. Иккинчидан, улар янги иш жойлари ташкил этиш, истеъмол бозорини турли рақобатбардор ва арзон товарлар (хизматлар) билан таъминлашга қодир. Қолаверса, ана шу тузилмалар, локализация дастурини амалга ошириш (маҳаллий хомашё ҳисобига ишлаб чиқаришни ривожлантириш)нинг муҳим омилдир.

Шуни ҳисобга олиб, давлат мазкур секторни доимо қўллаб-қувватлаб келмоқда. Тижорат банкларида кредит сибсатини шакллантириш ва амалга ошириш, шу жумладан, яқка тартибдаги тад-

бирлар, фермер ва деҳқон ҳўжаликларига кредит ва микрокредитлар ажратишда кўпроқ мустақиллик бериш ҳамда хорижий кредит муассасалари билан ҳамкорликни кенгайтиришга қаратилган бир қатор қонунлар, Президент фармонлари, ҳукумат қарорлари ва бошқа меъриий ҳужжатлар қабул қилинган бунинг далилидир. Айниқса, Марказий банк томонидан микрокредитлашнинг соддалаштирилган тартиби ишлаб чиқилгани аниқ мўлдоо бўлди. Янги тартибга қўра, юридик шахс макомига эга бўлмаган тадбиркор банкка кредит олиш учун арзиза, бизнес-режа ва кредит таъминоти ҳақидаги ҳужжатларни, юридик шахс макомига эга бўлган тадбиркор эса ана шу ҳужжатларга қўшимча равишда яқуний ҳисобот ва бухгалтерия балансини тақдим этиди, ҳолис. Бундан ташқари, кредит аризаларини кўриб чиқиш мuddатлари ҳам қисқартирилди. Масалан, юридик шахс макомини олмасдан фаолият юритаётган тадбиркорлар-

нинг аризаларини кўриб чиқиш мuddати 5 банк иш кунини, юридик шахс макомига эга бўлган тадбиркорларнинг аризаларини кўриб чиқиш мuddати 10 банк иш кунини этиб белгиланди.

Буларнинг ҳаммаси ўз навбатида банк ва мижоз муносабатларини янада мустаҳкамлаш имконини берди. Пировардида биргина ўтган йили кичик ва ўрта бизнес субъектларини, хусусий тадбиркорликни кредитлаш ҳажми ҳам анча ўсди. Тижорат банклари томонидан уларга 92 миллиард сўм кредит, шу жумладан, 12,9 миллиард сўм микрокредит ажратилди. Бу 1999 йилга нисбатан 2,5 баробар кўпдир. Шу билан бирга, ўтган йиллар мобайнида хорижий кредит линиялари маблағларидан 269 миллион АҚШ доллари, жумладан, 2000 йилда 66 миллион АҚШ доллари ўзлаштирилди.

Ана шу амалга оширилган ишлар қандай самара берди? Аввало, кичик ва ўрта корхоналарнинг ялпи ички маҳсулотдаги солиштирма улushi 21,6 фоизга

етган бўлса, янги иш ўрни 192,5 мингтани ташкил этади.

Кўриниб турибдики, тижорат банклари кичик ва ўрта бизнесни ривожлантириш учун муайян ишларни амалга оширмоқдалар. Бирок олдинда бу борда янги вазифалар ҳам турганлигини унутмаслик керак. Кичик ва ўрта бизнесни кредитлашга ихтисослашган банк ташкил қилиш, молиялашнинг банктан ташқари муқобил манбаларини ривожлантириш, энди иш бошлаётган тадбиркорлар учун дастлабки сармоя жамғармаларини тузиш, кичик ва ўрта бизнес субъектлари маҳсулотларининг экспортини рағбатлантириш, ишлаб чиқаришни маҳаллийлаштириш дастурида фаол иштирок этиш каби вазифалар шулар сирасига кирди.

Эргаш ҚҮРБОНОВ, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат ва жамият қурилиши академияси тингловчиси.

«Халқ сўзи» мухбири.

Мактубларни саралаганда...

Дил кўзгуси

Аслида дилтанг одам кўлига қалам олиб, бутун дардини қоғозга тўқаркан, кўнгли таскин топади, дили ярайди, енгил тортади.

Навоий навосин сенда ҳис этдим, Булбу навосин сенда ҳис этдим, Кўнгли сафосин сенда ҳис этдим, Ибод, айтмортар наволи тилим, Одоб, андшам, иболи тилим.

Олотлик Дилбар Ҳимматованинг «Ўзбегим, ўзглигинг англадинг бутун» номли шеъри ҳам ўқувчи дилига тезда жо бўлади.

Мактублар орасида Беруний туманидаги 59-мактабнинг 9-синф ўқувчиси Муясар Бекимованинг мақоласи, айниқса, эътиборимизни тортди.

«Табиат ва экология маънавияти» республика анжуманида қатнашиб, фахрли биринчи ўринни олган, мақолалари, шеър, ҳикоялари билан Қорақалпоғистон Республикаси матбуоти, радиосида қатнашиб юрғувчи бу истеъод эгасининг ушбу мақоласи «Мен туғилган Ватан» деб номланган.

Мактубларнинг талай қисми бу йил кенг нишонланадиган мустакиллигимизнинг ўн йиллиги муносабати билан турли соҳаларда эришган ва эришаётган ютуқларимиз ҳақида ҳикоя қилувчи мақола-хатлардир.

маевнинг «Онажоним, Ўзбекистоним, жумлаи жаҳон ичра жону жаҳоним» сарлавҳали мақолалари «Ватан ягонадир, Ватан биттадир» танловига йўланганлиги билан аҳамиятлидир.

Яқинда қабул қилинган Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Қатагон қурбонларини ёд этиш кунини белгилаш тўғрисида»ги Фармони ҳам азиз муҳлисларимиз эътиборидан четда қолмаган.

«Ўрғун кўнларни излаб яшадим» деб номланган дарсли мақоласида қатагон ва қатли ом қурбонлари, жабрдийдалари ҳақидаги сатрлар қалбнигина ларзага солади.

Мактубларнинг айримларида бугунги кун муаммолари, ҳаётимизда содир бўлаётган айрим нохушликлар ҳам тилга олинди.

Муҳими шундаки, мамлакатимизнинг қай тарафидан бўлмасин, тахририятимизга мактуб йўллаган азиз муштариларнинг «Жалқ сўзи»га айтадиган гапи, дарди бор.

«Маънавият ва маърифат» бўлими.

Кўнгли сирларидан огоҳ чирмаида Оромни ўғиллар шўх анграганда. Нўмонжон МУҲАММАДЖОНОВ олган сурат.

Саховатпешалик — Олий қадрият

Газета — менинг дўстим, суҳбатдошим, сирдошим, Уни ўқиш билан бирга, газетада қатнашиб туриш ҳам озуғим.

Яна бир ташаббус ҳам эътиборни тортди. Бу ерда энг намунали ва саховатпеша хонадонни аниқлаш мақсадида кўрик-танлов эълон қилинди.

Н. МУҲИДДИНОВ, меҳнат фахрийси. Наманган вилояти Уйчи тумани.

Муштарий миннатдорчилик билдиради

Бизга ҳавас қилишади

Республика Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлигига қарашли «Товоқсой» санаторийси ҳақида эшитиб қолдим.

Санаторийдаги дам олувчи ва даволанувчилар эриқмайдилар. Кечкурунлари кино, турли кин спорт уйинлари, концертлар томоша қилишади.

Шу босис «Товоқсой» санаторийсига мамлакатимизнинг барча туман, шаҳар ва қишлоқларида одамлар даволанишга келишар экан.

Айтганча, ҳукуматимиз санаторий ҳудудига иссиқхона қуриш учун маблағ ажратган экан. Бундан эътибор, барчамиз хурсанд бўлдик.

Расулжон СОТКИНОВ, Учкуприк тумани, Ҳасанқара қишлоғи.

... танқид қилади

Ерсиз деҳқон

Хурматли тахририят! Мен оддий деҳқон форзандиман. Қосбим — бехориастор. Ун йилдан бери гўзага ишлов бераман, кеча-кундуз доладоман.

Ҳўжаназар САҒАРОВ, Сурхондарё вилояти, Денос тумани «Назарбар» ширкат хўжалиғи.

«ЖАЛҚ СЎЗИ» — ҲАҚ СЎЗ

Газетада босилмади, аммо чора кўрилди

Дори-дармон қўшиб ёзилганда...

Тахририятимизга Бухоро вилояти Гиждуvon туманидаги С.Айни номли жамоа хўжалиғида — истиқомат қилувчи Д.Ибрагимовдан шикоят хати келди.

«Жалқ сўзи» газетасига йўллаган шикоят хати Бухоро вилояти соғлиқни сақлаш бошқармаси билан биргаликда ўрғаниб чиқилди ва кўйилган маълум бўлди.

«Жалқ сўзи» газетасига йўллаган шикоят хати Бухоро вилояти соғлиқни сақлаш бошқармаси билан биргаликда ўрғаниб чиқилди ва кўйилган маълум бўлди.

«Жалқ сўзи» газетасига йўллаган шикоят хати Бухоро вилояти соғлиқни сақлаш бошқармаси билан биргаликда ўрғаниб чиқилди ва кўйилган маълум бўлди.

Тахририятга хат

Айбсиз айбдорманми?

1999 йилнинг 23 май куни эди. «Нексия» машинада Қаршидан Самарқандга келаётганим.

Иул ҳодисаси бўйича Нуробод тумани ИИБ жиноят иши кўзгади. Уни қатта терговчи Ш.Яхшиев олиб борди.

нинг олдинги кўргазмалари ўзгартирилди. Суд ва прокуратура органдари ишни кўриб чиқиб, терговга қайтардилар.

Буни кўриб чиқиб, терговга қайтарди. Суд мажлисида терговчилар олган кўргазмалар нотўғрлиги таъкидланди.

кунни орадан анча вақт ўтгач «апелляция шикояти билан кўрилди» қабилади иш юрийтилиб, Нуробод туман судининг ажримни биз билмаган ҳолда бекор қилиниб, янгитдан кўриш учун Самарқанд туман судига — «жабрланувчилар» яшаш жойига юборилибди.

Буни кўриб чиқиб, терговга қайтарди. Суд мажлисида терговчилар олган кўргазмалар нотўғрлиги таъкидланди.

Ботир ЯЛЛАЕВ, Чироқчи тумани, «Чияли» жамоа хўжалиғи, Чувиллоқ қишлоғи.

Тиниб-тинчимас одам

Самарқандлик Эшназар Холиқов элик ёшдан ошганда боғ ташкил этди.

«Кузда мева данагини иссиқхонага эмази, — деди у. — Униб чиққач, дарров пайванд қиламан.

Самарқандлик Эшназар Холиқов элик ёшдан ошганда боғ ташкил этди.

«Кузда мева данагини иссиқхонага эмази, — деди у. — Униб чиққач, дарров пайванд қиламан.

«Кузда мева данагини иссиқхонага эмази, — деди у. — Униб чиққач, дарров пайванд қиламан.

«Кузда мева данагини иссиқхонага эмази, — деди у. — Униб чиққач, дарров пайванд қиламан.

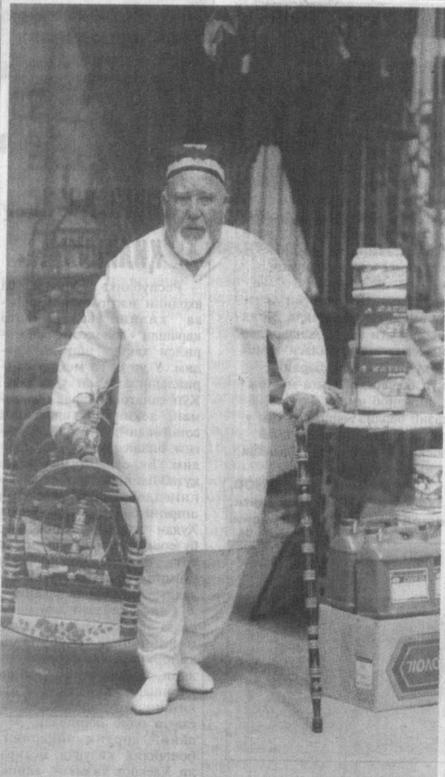
ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ АДЛИЯ ВАЗИРЛИГИ МАЪЛУМ ҚИЛАДИ:

(Вазирликлар, давлат кўмиталари ва идораларнинг умумий мажбурий тусдаги меъёрий ҳужжатларини давлат рўйхатидан ўтказиш ҳолати тўғрисида 2001 йил 18 июндан 23 июнча бўлган маълумот):

- I. Давлат рўйхатидан ўтказилди: 1. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлигининг 2001 йил 31 майдаги 47-сон, Давлат солиқ қўмитасининг 03/1-3578-сон ва Марказий банкнинг 186-B-1-сон «Ўзбекнефтьгаз» МХК корхоналари ва ташкилотлари ҳисоббаракларидан тўловларни ҳамда табиий газ истеъмол қилувчиларнинг етказиб берувчилар — «Бошқоммунгаз» корхонаси, «Ўзгазсотиш» шўба корхонаси, «Ўзтрансгаз» АК билан ҳисоб-китобларни амалга ошириш тартиби тўғрисида низомга қўшимча киритиш ҳақида»ги қарори.

- II. Давлат рўйхатидан ўтказилиши лозим эмас: 1. «Кум ва шағал қонлиғига заҳиралар таснифлагичини қўллаш бўйича йўриқнома». УЭР Давлат геология кўмитаси томонидан тақдим этилган. Адлия вазирлиғи билан келишилган ҳолда ушбу ҳужжат техник ҳужжат деб топилди, шунинг учун у белгиланган тартибда ушбу идора томонидан тасдиқланиб, кучга киритилиши мумкин. Адлия вазирлиғида давлат рўйхатидан ўтказилиши лозим бўлмаган меъёрий ҳужжатларда амалдаги қонун ҳужжатларига зид қондалар бўлмаслиги лозим.

Саволлар ва таклифлар учун телефонлар: 133-38-67, 132-00-28

Шу кунларга етказганига шукур!.. Абдувоҳид Тўраев (ўза) олган сурат.

Янгийўл «АПКО ЛАЗЗАТ» қандолат ишлаб чиқариш акциядорлик жамияти акциядорлари диққатига! 2000 йилга ҳар бир оддий акцияга 19 сўм, ҳар бир имтиёзли акцияга 80 сўм дивиденд ҳисобланган. Дивидендларни тўлаш 2001 йил 16 августгача амалга оширилади.

Кўзатув кенгаши.

1991 йилда туғилган янги ўн ешта кирган спортчилар ўртасида ўтказилган ушбу беллашулар республика Каратэ миллий Федерацияси ҳамда Мулоффа вазирлиги билан ҳамкорликда ташкил этилган. Мақсад битта: Ўзбекистон Республикасининг "Жисмоний тарбия ва спорт тўғрисида"ги Қонуни, "Соғлом авлод", "Она ва бола" давлат дастурларини амалга ошириш жараёнида бевосита иштирок этиш.

Истиқдолга эришилган дастлабки йиллардан, Ўзбекистонда соғлом авлод тарбиясида алоҳида эътибор қаратилмоқда. Мустақил давлатнинг биринчи ордени ҳам шу ном билан аталгани ҳам бежиз эмас. Ёшларни оммавий раёнда спортга жалб қилиш мақсадида эса кўплаб замонавий мажмуалар қурилади.

Муқаддас Ватанимизнинг эртаси бўлган ёшларни матонат ва мардлик, гузаллик ва зийраклик сари етаклайдиган спорт воситасида баркамол

қилиб тарбиялашга давлат миқёсида эътибор қаратилаётганда катта маъно бор. Зеро, спорт, энг аввало, инсон саломатлигида, унинг гурур ва орият туйғуларини шакллантиришда муҳим аҳамият касб этса, иккинчидан, ҳеч бир соҳа мамлакатни спортчилик дунёга тез машҳур қила олмайди.

Биргина мисол. Ўзбекистон каратэчилари жаҳоннинг қайси бурчада қандай мусобақада иштирок этишмасин, албатта, совринли ўринларни қўлга киритишади. Уларнинг

Соғлом авлод учун

Оқ кийимли лочинлар

«Халқ сўзи» ва «Народное слово» газеталари таҳририяти республикамиз мустақиллигининг 10 йиллигига бағишлаб каратэ бўйича республика мусобақасини ўтказди. Мусобақа шу йил 15 июл кuni пойтахтимиздаги МХСК спорт мажмуида бошланади.

ғалабаси шаънига Ватанимиз мадҳияси янграйди. Майдоннинг тўғрида давлатимиз байроғи баланд кўтарилади. Шу ҳақида шўхусидада ўзбекистоннинг оқ кийимли лочинлари туради. Бўйинидаги шода-шода медаллар жилвасидан кўз қамашади. Айтнинг-чи, бундай гурур ва қувонч истиклол шарафати эмасми?

Умирлик ёшда юрт дургини олама тарибти улгурин бу ўғил-қизларни яхши танийсиз: Илҳом Каримов, Отабек Қосимов, Дамир Гу

миров, Икром Каримов, Сарвар Исмоилов, Умид Низомов, Шаҳноза Мирсоатова, Ширин Абдуқадимова... Эҳ-ҳе, уларнинг руҳини анчагача давом эттириш мумкин.

Мамлакатимиздаги энг оммавий спорт турларидан бирига айланган каратэ билан шуғулланиши истовчилар сони кундан-кунга ошиб бораётгани кўзга кўринадиган ҳолат. Бу борда қора белбоғ 6-ДАН соҳиб Нурхон Нарзасов бошчилигидаги республика федерацияси мутасаддиларининг хизма

ти беқисс. "Халқ сўзи" ва "Народное слово" газеталари саҳифаларида курашчи-во футболчи, боксчи-ю таэквондочи, кўлингчи, қайси спорт тури орқали бўлмасин, халқро майдонда республикамиз шарафини муносиб ҳимоя қиладиган вакилларимиз ҳақида кенг қамровли мақолалар бериб борилмоқда. Эндиликда таҳририятимиз таъаббуси билан ташкил этилаётган мазкур тадбир ҳам мустақиллигимиз тенгдоши бўлган ўн ешли спортчилар ҳақида муҳим ўрин тутайди, деб ўйлаймиз.

қалар шиддатли кечилидан далолат беради. Сизнинг фарзандингиз ҳам спортнинг ушбу турига меҳр қўйишини, эгилди ва қарқон, соғлом ва гузал бўлишини истасангиз, ўғил-қизларингизни ёнингизга олинг-у, мусобақамизга марҳамат қилинг. ОзоД РАЖАБОВ, "Халқ сўзи" муҳбири.

ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASI ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ

Россия Федерациясининг олий ўқув юртларида 2001/2002 ўқув йилида таълим олиш учун

ТАНЛОВ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ.

Танлов қоидалари қуйидагича:

- тўлиқ курсда таълим олишни хоҳловчи номзодлар ўрта махсус таълим юртларини тугатганлиги, асосий фанлардан «аҳо» ва «яхши» баҳо олган бўлишлари керак;
• тақдим этилган номзодлар жисмонан соғлом бўлишлари керак, Россияда таълим олишга ҳалақит берувчи ҳеч қандай касал бўлмасликлари ва тиббиёт кўригидан ўтишлари зарур.

Керакли ҳужжатлар:

1. Номзоднинг асосий маълумотлари ва танланган мутахассислиги бўйича кўрсатилган тўла маълумотлар рус тилида тўлдирилган бўлиши керак ва шунга қўра, Россия таълимнинг олий таълим мутахассислиги бўйича рўйхатида бўлиши, (МГУ, МГИМОдан ташқари).
2. Таълим ҳақида ҳужжатлар нотариусдан тасдиқланган бўлиши ва ҳамма ўқитилган фанлар ва имтиҳондан олинган баҳолар (баллар) рус тилига таржима қилинган ҳолда кўрсатилган бўлиши лозим.
3. Шифокорлар томонидан тасдиқланган тиббий маълумотнома (рус тилида) ва ОИТС (СПИД) касалликлари юкмаганлиги ҳақида маълумотнома.
4. Паспорт нусхаси (шаҳс ҳақидаги берилган маълумотлар бети).
5. 4х6 см. ўлчамли 4 дона фотосурат.
6. Ўқув юрти тавсифномаси.

Россия томони ўз зиммасига олади:

- бепул таълим;
• Россия талабалари учун ажратилган ҳажмдаги стипендия;
• пуллик ётоқхона, Россия фуқаролари учун белгиланган нархда;
• Россия қонуналирида кўрсатилган тиббий хизматлар.

Ҳужжатлар шу йил 10 июлгача қабул қилинади.

Манзил: Тошкент шаҳри, Мустақиллик майдони, 5, Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Ташқи алоқалар бош бошқармаси. Тел.: 139-16-91, 139-12-71.

Россия таълим вазирлиги

тўғрисидаги тўлиқ маълумотларни Интернетдаги адресдан олишингиз мумкин: http://www.ed.gov.ru

ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASI ХАЛҚ ТАЪЛИМИ ВАЗИРЛИГИ

мактабгача таълим муассасаларини миллий мусиқа асбоблари (қутича, соз, қонун, тамбур, рубоб, дуптор, ноғора, доира, сасройил) билан таъминлаш мақсадида 2001 йил 27 июл кuni қўшимча

ТЕНДЕР САВДОЛАРИ ЎТКАЗАДИ.

9 номдаги мусиқа асбоблари фақатгина мактабгача таълим ёшидаги болаларга мўлжалланган бўлиб, улар ягона футлярга жойлаштирилган бўлиши шарт.

Тендер таклифлари комиссия томонидан 2001 йил 1 июлдан бошлаб тендер ўтказиладиган кунгача, фақат ташқи ва ички конвертда, муҳрланган ҳолда қабул қилинади.

Ташқи конвертда қорхонанинг номи, манзили тўлиқ кўрсатилади ва унга банк маълумотномаси, буюм сертификати ва санитария паспорти, тендер қатнашчиси зақалат ўтказилганлигини тасдиқловчи ҳужжат солинади. Ички конвертга тендер таклифлари, мусиқа асбоблари рўйхати ва унга қўйилган нархлар кўрсатилган ҳужжат жойланади.

Тендерда қатнашиш учун қуйидаги ҳужжатларни тақдим этиш шарт:

- ташкилотнинг молиявий аҳволи тўғрисида банкдан олинган маълумотнома;
• махсулот сертификати ва санитария паспорти;
• махсулот нархи (2001 йил 1 июлгача);
• махсулотни етказиб бериш имконияти ҳақида таклифлар.

Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги «Таълим-Савдо» бош бошқармасининг 20210000500101561001, Мехнат бўлими, ЖСБ, МФО 00423, ИНН 200524742 ҳисоб рақамига зақалат ўтказилганлиги ҳақида тўлов хатининг нусхаси. Зақалат миқдори таклиф этилаётган махсулот умумий нархининг 2,5 фоизини ташкил этади.

Тендерга 2001 йил 1 январдан кейин рўйхатдан ўтган ташкилотлар қўйилмайди. Шу сабабли, тендер қатнашчилари керакли органлар томонидан рўйхатдан ўтганлиги ҳақидаги маълумотномани ҳам тақдим этадилар.

Тендерда қатнашиш учун мусиқа асбобларининг намуналарини 2001 йил 1 июлдан бошлаб 25 июлгача «Таълим-Савдо» бош бошқармасининг (700077, Тошкент шаҳри, «Сайрам» 3- берк кўчаси, 92-уй) кўргазмалар залига қўйилади.

Мурожаат учун манзил:

700077, Тошкент шаҳри, «Сайрам» 3-берк кўчаси, 92-уй. Маълумот учун телефонлар: 67-57-85, 68-75-46, 67-28-70.

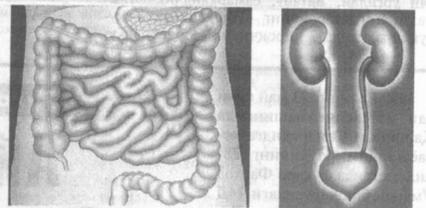
АПКАЛ-Г

(глюконат кальций 500 мг)

КАЛЬЦИЙ ГЛЮКОНАТ ҲАМИША СИЗНИНГ ҲАМРОҲИНГИЗ ШАҲАР ДОРИХОНАЛАРИДАН СЎРАНГ

Сурхон ажанта лтд

Бу дори кучли оғриқни босади

ШАҲАР ДОРИХОНАЛАРИДАН СЎРАНГ

Сурхон ажанта лтд

ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASI МАДАНИЯТ ИШЛАРИ ВАЗИРЛИГИ

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ МИЛЛИЙ РАҚС ВА ХОРЕОГРАФИЯ ОЛИЙ МАКТАБИ

2001-2002 ўқув йилига қуйидаги мутахассисликлар (бакалаврият) бўйича абитуриентлар қабул қилади.

Кундузги БУЛИМГА:

- хореография ўқувчиси, ўқиш муддати — 4 йил;
• хореография жамоалари раҳбари, ўқиш муддати — 4 йил.

Олий мактабда ўқиш ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Қуйидаги ҳужжатлар 20 июндан 20 июлгача қабул қилинади:

- ректор номига ариза;
- ўрта ва ўрта махсус маълумоти тўғрисидаги ҳужжатнинг асл нусхаси;
- 0-86-У шаклдаги тиббий маълумотнома;
- фотосурат 3х4 см. - 6 дона;
- паспорт ҳамда ҳарбий хизматга алоқадорлиги ҳақидаги ҳужжат шахсан кўрсатилади.

Консултациялар:

- ихтисослик бўйича 10 июлдан 20 июлгача;
- умумий фанлар бўйича 25 июлдан 30 июлгача ўтказилади.

Ижодий имтиҳонлар 21 июлдан 25 июлгача ўтказилади.

Тест синовлари «Ўзбекистон тарихи» ва «Ўзбек тили ва адабиёти» фанларидан 1 август кuni ўтказилади.

Вилоятлардан келган абитуриентлар ётоқхона билан таъминланадилар. Ўқишга давлат гранти ҳамда тўлов-шартнома асосида қабул қилинади.

Қўшимча маълумотларни қуйидаги телефонлар орқали олишингиз мумкин: 66-05-28, 66-68-27, 66-24-86.

Олий мактаб манзили: 700031, Тошкент ш., Юсуф Ҳос Ҳожиб кўчаси, 31-уй (собиқ «Педагогическая» кўчаси), метронинг «Осмоновлар» бекати, 11-троллейбуснинг «Хореография олий мактаби» бекати, 7, 8, 10-трамвайларнинг «Юсуф Ҳос Ҳожиб» бекати (собиқ «Турман бозори» бекати).

ҚАБУЛ КОМИССИЯСИ.

Абдулла Қаҳҳор номидаги республика Сатира театри жамоаси театрининг аъзоси, Ўзбекистон халқ артисти Санъат Девонова кизи Ойгул ДЕВОНОВАнинг вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия ихор этилади.

Абу Райҳон Беруний номидаги Тошкент давлат техника университет жамоаси университет маркетинг бўлими бошлиғи муовини Асатилла Маҳмудовга падири бузрукори.

ҲАМИДУЛЛА отанинг вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия ихор этилади.

«Қонун ҳимоясида» бирлашган таҳририяти жамоаси «Қонун ҳимоясида» журнали масъул котиб Гофуржон Алимовга отаси Усмои АЛИМОВнинг вафоти муносабати билан чуқур таъзия ихор қилади.

Республика активдорлик тижорат банки — «Ғаллабанк» раҳбарияти ва меҳнат жамоаси Инвестиция ва капитал қўйималар бўлими етакчи мутахассиси Шокир Қашқировга падири бузрукори.

Ҳазратула ҚОДИРОВнинг вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия ихор этилади.

«Туркистон-пресс» ноҳиялал ахборот агентлиги жамоаси агентлик бош директорининг ўринбосари Иброҳим Норматовга турмуш ўртоғи

Зухра НОРМАТОВАнинг вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия ихор этилади.

МУАССИСЛАР:

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир: Аббосхон УСМОНОВ

Таҳрир хайъати: Э. Болиев (масъул котиб — «Халқ сўзи»), М. Егоров (масъул котиб — «Народное слово»), Ш. Жабборов (бош муҳаррир ўринбосари — «Халқ сўзи»), Ш. Ризаев, С. Зинин, М. Миралимов, С. Муҳиддинов, М. Сафаров, Р. Фарҳодий, И. Худойёров, И. Шогўломов, О. Қанпбергенов (бош муҳаррир ўринбосари — «Народное слово»), Ҳ. Ҳошимов.

ТЕЛЕФОНЛАР:

Газеталар билан алоқа ва минақалар бўлими 136-29-89; Котибият 133-10-28; Эълонлар 136-09-25.

Рўйхатдан ўтин тартиби № 00001 Буюртма I — 2515. 26098 нусхала босилди, ҳажми — 2 табоқ, Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А-2. Газета IBM компьютерда терилди ва операторлар Жамил Тоғоев ва Зокир Болтаев томонидан саҳифаланди. Таҳририятда ҳажми 5 қороздан зина материаллар қабул қилинмайди.

«Шарқ» нашрий-матбаа акциядорлик компанияси bosмаҳонаси. Қорхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41. Босишга тошшириш вақти — 22.30

МАНЗИЛИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй. Навбатчи котиб — Ю. Ҳамидов. Навбатчи муҳаррир — И. Ҳуборов. Навбатчи — М. Норматов. Мусахҳах — Ш. Манраббоев.